

מראי מקומות - סוכה

לט:

לענין שביעית, אפי' לאילנות ר"ה שלו א' תשרי. וכ' השפ"א דבאמת מסתבר לומר כן, דהא מה דר"ה של אילנות הוא ט"ו בשבט הוא משום דזהו התחלת שנת אותן מינים, אבל לגבי שמיטה, א' בתשרי הוא ר"ה לכל הדינים כחרישה זריעה וכדו', דהם דברים שאינם שייכים כלל לזמן גדילת המין, וא"כ שפיר י"ל דגם לענין ר"ה לאילנות יהי' הדין כן.

וע' חזון איש (שביעית ז, יג) שג"כ כ' דר"ה של אילנות לענין שביעית הוא א' תשרי, וכן הוא מפורש ברמב"ם [וע' מש"כ לתמוה על השל"ה שכ' בדעת הרמב"ם דר"ה הוא ט"ו בשבט], אבל הביא מר' חננאל בר"ה (טו) דכ' דאם חנט קודם ט"ו בשבט שביעית הרי הוא כשישית. ותמה החזו"א מסוגיין, וכ' דצ"ל דס"ל לר"ח דאף דבאתרוג ר"ה שלו לענין שביעית הוא א' תשרי, זהו משום דבתר לקיטתו אזלי', אבל לענין שאר אילנות, דבתר חנטה אזלי', כיון דאילן זה שחנט קודם ט"ו בשבט עיקר חנטתו הי' ממים של שנה שעברה, א"כ שנתו ט"ו בשבט אפי' לענין שביעית. ומה דאי' בגמ' לגבי לולב, דנקרא שישית הנכנסת לשביעית, צ"ל דאה"נ, מה דנקט לשון שביעית לאו משום שהוא שביעית לענין דין קאמר, אלא קרי ל' שביעית שכבר הוא שביעית לענין עבודת קרקע ושאר דברים, אבל לענין אילנות אינו שביעית עד ט"ו בשבט.

א. אבל בלוקח מן המשומה אפי' כחצי איסור אסור פרש"י, אם השדה משומרת בגדר ופתח נעול, א"כ נחשד הוא לענין שאינו מפקיר לעניים. ופי' הריטב"א, דנראה מדברי רש"י דאע"פ דהפירות עצמן מותרין הם קודם הביעור, מ"מ אסור ליקח מע"ה זה, או מפני שעושה איסור כששומר פירותיו בשביעית, ואסור לסייע ידי עוברי עבירה, או משום דחיישינן לסחורה בעי להו לדמיה. והביא מר"ת (וכן הביאו תוס') דאי"צ לזה, דהא יש איסור להשתמש בפירות משומרים אפי' קודם זמן ביעור.

ב. לולב בר שישית הנכנסת לשביעית

פרש"י, דע"כ בט"ו יום מר"ה עד החג לא גדל, וקיי"ל דאילן בתר חנטה אזלי'. וק', הא ר"ה לאילנות הוא בט"ו בשבט, וא"כ ר"ה מאן דכר שמי', דלכאו' עד ט"ו בשבט עדיין הוי של שישית. וכן יש להק' לגבי אתרוג, לשי' רבותינו שבאושא, דס"ל דבאתרוג הולכין אחר לקיטה גם לענין שביעית, ומה בכך, הא סכ"ס הי' נלקט בשנת השמיטה קודם ט"ו בשבט, וא"כ לכאו' מבואר דט"ו בשבט אינו ר"ה לאילן. וע' מהר"ם (לט: בתוד"ה ולשביעית, קרוב לסוף) דכ' דלכאו' צ"ל דאפי' אי אמרי' דט"ו בשבט הוא ר"ה לאילנות לענין מעשה, אבל